

Makedonya'nın İsim Sorunu ve Prespa Anlaşması'nın Değerlendirilmesi

Evaluation Of Macedonia's Name Problem and Prespa Agreement

Bejtula ZIBEROVSKI*

Başvuru Tarihi: 20.05.2024

Kabul Tarihi: 27.05.2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Özet

Soğuk Savaş sonrası Yugoslavya'nın dağılması sonucunda 8 Eylül 1991 yılında bağımsızlığını kazanan Makedonya Cumhuriyeti tanınma konusunda Yunanistan ile sorun yaşamıştır. Bu sorun nedeniyle Birleşmiş Milletlere 1992'de Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti (FYROM) adıyla üye olmuştur. Makedonya Cumhuriyeti, bağımsızlığını kazandıktan sonra dış politikada Kuzey Atlantik Örgütü Antlaşması (NATO) ve Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşların içerisinde yer almayı hedeflemiştir. Ancak Makedonya'nın AB ve NATO'ya üyeliğinin Yunanistan tarafından sürekli veto edilerek engellenmesi Makedonya'nın Yunanistan ile yaşanan sorunlarda tavizler vermesine neden olmaktadır. Bayrak şeklinin, havaalanı isminin değiştirilmesi konusundaki kararları kabul eden Makedonya son süreçte de Makedonya Cumhuriyeti olan resmi adının Kuzey Makedonya olarak değiştirilmesi adımı olan Prespa Anlaşmasını imzalamıştır.

Anahtar Kelimeler: Makedonya, Yunanistan, İsim Sorunu, Balkanlar, Prespa Anlaşması

Abstract

The Republic of Macedonia, which gained its independence on September 8, 1991 as a result of the dissolution of Yugoslavia after the Cold War, had problems with Greece regarding recognition. Due to this problem, it became a member of the United Nations in 1992 under the name of the Former Yugoslav Republic of Macedonia (FYROM). After gaining its independence, the Republic of Macedonia aimed to take part in international organizations such as the North Atlantic Organization Treaty (NATO) and the European Union in foreign policy. However, the constant veto and obstruction of Macedonia's membership in the EU and NATO by Greece causes Macedonia to make concessions in the problems with Greece. Macedonia, which accepted the decisions on changing the shape of the flag and the name of the airport, in the last process signed the Treaty of Prespa, which is the step to change the official name of the Republic of Macedonia to North Macedonia.

Keywords: Macedonia, Greece, Name Problem, Balkans, Prespa Treaty

---

* Doktora Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, b.ziberovski@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-0352-4945.

Giriş

Makedonya, Yugoslavya'nın parçalanması sonrasında bağımsızlığını kazanan devletlerden biri olup, 8 Eylül 1991 yılında bağımsızlığını ilan etmiştir. Diğer Balkan ülkelerinden farklı olarak Makedonya, bağımsızlığını herhangi bir çatışmaya girmeden kazanmıştır. Ancak bağımsızlık sonrası hem ekonomik açıdan hem de isim sorunu nedeniyle Yunanistan tarafından tanınmama sorunuyla karşı karşıya kalmıştır. Bunun yanı sıra Bulgaristan ve Sırbistan ile de toprak paylaşımı konusunda sorunlar yaşanmıştır.

Yunanistan, tarihsel ve bölgesel nedenlerden dolayı Makedonya isminin kullanılmasına karşı çıkmıştır. Yunanistan'ın kuzey bölgesinde bulunan kısmın "Makedonya" olarak ifade edilmesi iki ülke arasında isim sorununun yaşanmasına sebebiyet vermiştir. İsmi değiştirilmesini talep eden Yunanistan'ın, AB ve NATO gibi örgütlere üyeliği de Makedonya'nın uluslararası toplumdaki yerini olumsuz etkileyen ve ilişkilerine zarar veren bir unsur olmuştur.

Uluslararası toplumun Makedonya'nın isminin değiştirilmesinden yana olan tutumu sonrası Makedonya ve Yunanistan arasında Prespa Gölü kıyısında bulunan Pserades köyünde düzenlenen bir törende Makedonya Dışişleri Bakanı Nikola Dimitrov ve Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Kocias'ın katılımıyla taraflar arasında Prespa Anlaşması imzalanmıştır. Bu makalede de bu sorunun nasıl ortaya çıktığı tarihsel arka plandaki gelişmeler ele alınarak BM aracılığıyla 2018 yılının ilk aylarında itibaren iki ülkenin başbakanları arasında başlayan müzakereleri sonucunda imzalanan Prespa Anlaşmasında kararlaştırılan maddelerin isim sorunu konusunda bir çözüm olup olmayacağı irdelenecektir.

Makedonya'nın Tarihine Genel Bir Bakış

Makedonya tarihi M.Ö. 725'lerde Argead Hanedanlığından birinci Perdikus tarafından kurulan Makedonya Krallığı'na kadar dayanmaktadır. Makedonya Krallığı M.Ö 359 tarihinde İkinci Filip'in kral olmasıyla birlikte güçlenmiştir (Jalovich, 2009, s. 7-9). M.Ö. 336 yılında yapılan suikast sonucunda öldürülen Makedonya Kralı İkinci Filip'in ölümünden sonra oğlu Büyük İskender olarak bilinen III Aleksandros Makedonya Kralı olmuştur. Büyük İskender M.Ö 336-323 yılları arasında Yunanistan'dan Küçük Asya'ya, Mısır'dan Hindistan'a kadar yapmış olduğu fetihleriyle dünyanın en önemli imparatorluklarından biri olan Makedonya İmparatorluğu'nu kurmuştur. Büyük İskender askeri zekasıyla birçok savaşı kazanmış ve dünya tarihine en büyük komutanlardan biri olarak ismini yazdırmıştır. Bu dönem Makedonya'nın altın çağı olarak nitelendirilmekte ve günümüzde Makedonya'nın ulusal kimlik inşası açısından önemli rol oynamaktadır (Ишкарпова, 2008).

Büyük İskender'in ölümünden sonra kısa bir süre içerisinde Makedonya İmparatorluğu yıkılmış ve daha sonra Roma İmparatorluğu'nun bölgede hâkim olduğu bir döneme girilmiştir. Roma İmparatorluğu'nun varlığı hem bölgede hem de Batı dünyasında kültürel değerlerin yaratılması ve yeni bir kültürün başlangıcı açısından etkili olmuştur (Манаскова, 2022, стр. 170). Roma İmparatorluğu'nun Batı Roma ve Doğu Roma(Bizans) İmparatorluğu olarak ikiye bölünmesi sonucunda Bizans İmparatorluğu sınırları içerisinde kalan Makedonya, 6.yy. ortalarından 7.yy. başlarına kadar yoğun bir Slav göçü ile karşı karşıya kalmıştır. Bölgeye Slavların yerleşmesi Makedonya'nın etnik ve dil yapısını etkilemiştir (Özgen, 2013, s. 332-333). 9.yy ve 10.yüzyıllarda bölgede Bulgar Krallığı önemli bir güç kazanmış ve bölgede hâkimiyet sürmüştür. Avrupa'da Haçlı Seferleri ile 1204-1261 yılları arasında bölgede Latin Krallığı kurulmuş ve bölgede yeni devletler arasında sürekli bir mücadele yaşanmıştır (Б.Панев, 2008, стр. 120). 1230 yılında ise yeniden Bulgar Krallığı hâkimiyet kurmuştur.

Bizans İmparatorluğu'nun Balkanlar'daki konumunun zayıflamaya başlamasından itibaren Stefan Uroş Milutin liderliğindeki Sırp Krallığı güç kazanarak 1282'den 1299 yılına kadar yayılmacı kampanyalar yürütmüş ve Makedonya topraklarına yayılmıştır. Bu dönemde Balkanlar'da bölgesel güçler arasında yaşanan mücadelede en çok Sırp Krallığı kazançlı çıkmıştır. Sırp Krallığı, 1930 yılında Bulgar Krallığı ile girdiği Velbuzdh (Köstendil) Savaşını kazanarak Makedonya'da yeni toprak kazanımları elde etmeye başlamıştır. Ancak Sırp Krallığı en büyük genişlemesi Stefan Duşan'ın hükümdarlığı döneminde 1331'den 1334 yılına kadar yaşanmıştır. Bu dönemde Duşan Makedonya ve Arnavutluk topraklarını çoğunu kendi yönetimine bağlamıştır. Duşan, 1346 yılında Sırp Başpiskoposluğu, Bulgar Patrikliği ve Ohri Başpiskoposluğu tarafından meşrulaştırılan taç giyme töreniyle Sırp Krallığının başkenti olarak ilan ettiği Üsküp şehrinde krallığını duyurmuştur. Sırp devleti Kral Dusan'ın 1355 yılında ölümünden sonra, yine hanedanlar arası yaşanan çatışmalar nedeniyle dağılma sürecine girmiştir (Б.ПАНЕВ, 2008, s. 121-122).

Makedonya toprakları 1371 Çirmen Savaşı ile başlayan 1912 Balkan Savaşlarına kadarki süreçte 500 yıldan fazla Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetiminde kalmıştır (Karlıova Soysal & Yıldız, 2021, s. 114). Osmanlı döneminde bölgeyi tanımlamak için Makedonya kavramı kullanılmamış bunun yerine Rumeli ifadesi kullanılmıştır. Osmanlı vilayet sistemi yönetiminde Makedonya toprakları Selanik, Manastır ve Kosova vilayetlerini kapsayacak şekilde oluşturulmuştur (Armaoğlu, 2010, s. 819).

Osmanlı İmparatorluğunun gerileme döneminde Makedonya topraklarına hâkim olmak için Sırbistan, Yunanistan ve Bulgaristan arasında Balkan Savaşları yaşanmış ve yoğun bir mücadele verilmiştir. Bu mücadelenin yaşanmasının temelinde stratejik ve ekonomik iki neden vardır. Makedonya'nın, Avrupa'yı Akdeniz'e bağlayan, Morava ve Vardar nehirlerinin oluşturduğu bir konumda olması stratejik açıdan önem arz etmesine, bu konumunun etkisiyle bereketli toprakların getirisi bakımından bölgeye yarar sağlaması da ekonomik bakımdan önemli olmasına neden olmaktadır (Armaoğlu, 2010, s. 819).

Balkan Savaşları'ndan sonra 10 Ağustos 1913 yılında yapılan Bükreş Anlaşmasıyla Makedonya'nın toprakları, Yunanistan, Bulgaristan ve Sırbistan arasında üç bölgeye ayrılmıştır. En büyük bölge "Ege Makedonya'sı" Yunanistan'a, ikinci en büyük bölge "Vardar Makedonya'sı" Sırbistan'a ve üçüncü bölge olan "Pirin Makedonya'sı" ise Bulgaristan'a paylaştırılmıştır (Вељаноски, 2018, s. 84). Bu toprak paylaşımı, Makedonya'nın bağımsızlığını kazandıktan sonra komşu ülkeleriyle yaşadığı sorunların temelini oluşturmaktadır.

Birinci Dünya Savaşı sonrasında bölgede 1918 yılında kurulan Sırp-Hırvat-Sloven Krallığı etkili olurken adı daha sonra 1929 yılında Yugoslavya Krallığı olmuştur. Bu krallığın döneminde bugünün Makedonya Cumhuriyetinin bulunduğu yer Vardar Makedonya'sı olarak adlandırılmıştır. İkinci Dünya Savaşında Nazi Almanyası tarafından işgal edilen bölge 1944 yılında Makedonya adını almış ve 1945 yılında Josip Broz Tito önderliğinde kurulan (Federativna Narodna Republika Jugoslavija) Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti'nin kapsamında yer alan devletlerden biri olmuştur (Özgen, 2013, s. 340) (Alp, 2017, s. 110).

Yugoslavya'nın Dağılması ve Makedonya'nın Bağımsızlığı

Uluslararası alanda Yugoslavya'yı başarılı bir şekilde temsil eden Josip Broz Tito, izlemiş olduğu politikalarla Yugoslavya'yı oluşturan devletlerin etnik ve dini farklılıklara rağmen uzun yıllar bir arada yaşamasını başarmıştır. Ancak 1980 yılında Tito'nun ölümünden sonra Yugoslavya'nın dağılma süreci başladığını söylemek mümkün olacaktır. Yugoslavya'nın dağılmasını tetikleyen iki temel unsur olmuştur. Birincisi bu dönemde Yugoslavya'da enflasyonun %45 oranıyla tarihin en yüksek seviyesine gelmesi ile yaşanan ekonomik istikrarsızlık insanlarda gerginliğin artmasına sebep olmuştur. İkincisi ise Yugoslavya'yı oluşturan devletlerde milliyetçi hareketlerin başlaması ve kendi

aralarında anlaşmazlıklar yaşanmasıdır. Tito'nun ismi birleştirici sembol olarak bir on yıl daha kullanılmış olsa da Yugoslavya'yı ayakta tutmak konusunda yetersiz kalmıştır. Bu anlamda Yugoslavya'nın dağılmasını başlatan en somut hamle Slovenya'nın federasyondan çekilmek için 23 Aralık 1990 yılında yaptığı referandum olmuştur. Yapılan referandumda halkın %88,5 Slovenya'nın bağımsız bir devlet olmasına evet oy kullanmıştır (Новица, 2008, стр. 327-328). Sonrasında Yugoslavya'da uzun zaman siyasi ve ekonomik alanlarda yaşanan krizin bir sonucu olarak Slovenya Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti tarafından aynı zamanda Bağımsızlık Bildirgelerini sunarak 25 Haziran 1991 yılında ilan etmişlerdir. Bağımsızlık ilanlarına tepki olarak 26 Haziran 1991 yılında Sırbistan kontrolünde bulunan Jugoslovenska Narodna Armija (Yugoslavya Halk Ordusu) tarafından Slovenya'ya askeri saldırı başlatmıştır. Bu saldırı Yugoslavya'yı oluşturan diğer devletlerin onayı olmadan Federal Anayasaya aykırı bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Böylece Balkanlar, Avrupa'da İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bu yana 200 000'den fazla insanın ölümüne sebep olacak en kanlı savaşların yaşandığı bir bölge haline gelmiş ve Yugoslavya dağılarak yeni bir dönem başlamıştır (Докмановиќ, 2001, стр. 23).

Makedonya, Yugoslavya'nın dağılmasıyla birlikte 8 Eylül 1991 yılında yapılan bağımsızlık için yapılan %71,6 katılımın sağlandığı referandumda %95,09 oy oranıyla resmi adı "Makedonya Cumhuriyeti" olarak bağımsızlığı kazanmıştır (Мојаноски, 2021, стр. 10). Başkenti Üsküp olan Makedonya'nın sınırlarını paylaştığı komşu ülkeleri ise kuzeyinde Sırbistan ve Kosova, güneyinde Yunanistan, doğusunda Bulgaristan ve batısında Arnavutluk'tur. Makedonya'da 2002 yılından beri yapılamayan nüfus sayımı 2021 de yapılmış olup Makedonya Devlet İstatistik Kurumu tarafından yayınlanan sonuçlara göre toplam nüfus 2 milyon 97 bin 319 olarak kayda geçmiştir. Bunlardan 1 milyon 836 bin 713'ünün Makedonya'da yaşayan vatandaşlar, 260 bin 606'sının ise diasporada yaşayan vatandaşların sayısı olduğu belirtilmiştir. Makedonya'da yaşayan nüfusun etnik dağılımı oranları ise %58,44 Makedon, %24,3 Arnavut, %3,86 Türk, %2,53 Roman, %1,3 Sırp, %0,87 Boşnak %0,47 Ulah şeklinde açıklanmıştır (Статистика, 2022).

Makedonya bağımsızlığını diğer Balkan ülkelerinden farklı olarak herhangi bir çatışmaya girmeden kazanmıştır. Ancak bağımsızlığı kazandıktan sonra genel anlamda komşu ülkeleriyle sorunlar yaşanmıştır. Bu sorunlardan biri de Yunanistan ile yaşanan isim sorunu olmuştur.

İsim Sorununun Ortaya Çıkması

Makedonya'nın ismi konusunda tartışmalar 1991 yılında Makedonya Cumhuriyeti bağımsızlığından sonra Yunanistan'ın tarihsel ve bölgesel nedenlerden dolayı Makedonya isminin kullanılmasına karşı çıkmasıyla birlikte başlamıştır. İki ülke arasında isim sorunu yaşanmasının nedeni ise Yunanistan'ın kuzeyinde bulunan bölgesinde "Makedonya" isminin kullanılmasıdır (Клековски, 2014, стр. 10). Yunanistan argümanlarına göre "Makedonya" ismi kavramsal olarak Yunancadır. Ayrıca Yunanistan Makedonya'nın bu ismi kullanarak kendi topraklarında bulunan Makedonya bölgesine yönelik hak iddia ettiğini öne sürerek dünya kamuoyunda "Makedonya Yunandır" propaganda yürütmüştür. Bu propagandayla Makedonya'nın ismini değiştirmesine yönelik baskı yapmıştır (Marpolov, The Relations Between Macedonia and Greece in the Context of the Name Issue , 2013, s. 25).

Yunanistan'ın baskıları üzerine Makedonya, anayasasında yer alan 3. ve 49. maddelerin ifadelerini değiştirmiştir. Bu bağlamda Makedonya anayasasında 3.maddede *Makedonya Cumhuriyetinin sınırları yalnızca Anayasa'ya uygun olarak değiştirilebilir* şeklindeki ifade "*Makedonya'nın sınırları değişmeyecek ve diğer komşu ülkelerden toprak talebinde bulunulmayacak*" olarak değiştirilmiştir. Anayasanın 49.maddesinde yer alan "*Makedonya Cumhuriyeti, ülke dışına göç etmiş, başka ülkelerde yerleşmiş Makedonların ve komşu ülkelerde yaşayan Makedon halkından insanların statüsünü ve haklarını korur, kültürel gelişmelerine yardımcı olur ve onlarla ilişkileri teşvik eder*"

ifadesi de değiştirilmiştir. Bunun yerine “*Makedonya Cumhuriyeti diğer ülkelerin iç işlerine ve egemenlik haklarına müdahale etmeyecektir*” ifadesi konulmuştur (Keskin, 2015, s. 592).

Makedonya, 1992 yılının Temmuz ayında Birleşmiş Milletlere (BM) yapılan üyelik başvurusunda bulunmuştur. Ancak isim sorunu nedeniyle Nisan 1993 yılında “Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti FYROM adıyla üyeliğe kabul edilmiştir (Ванковска, 2019, s. 257-258). Buna rağmen Yunanistan'ın Makedonya üzerindeki baskıları devam etmiştir. Özellikle ABD'nin 17 Şubat 1994 yılında Makedonya'yı tanıması bu baskıların artmasına neden olurken bunun sonucunda Yunanistan Selanik limanını kapatarak Makedonya'ya ekonomik ambargo uygulamaya başlamıştır. Bunun üzerine ABD'nin arabuluculuğuyla 13 Eylül 1995 tarihinde New York'ta iki ülke arasında Geçici Anlaşma imzalanmış ve isim sorununa çözüm konusunda taraflar BM nezdinde görüşmelerini sürdürecekleri taahhüdünde bulunmuşlardır (Daskalovski, 2017, s. 329).

Makedonya Cumhuriyeti, bağımsızlığını kazanmasıyla birlikte dış politikada Kuzey Atlantik Örgütü Antlaşması (NATO) ve Avrupa Birliği (AB) gibi uluslararası kuruluşların içerisinde yer almayı amaçlamıştır. Ancak Yunanistan'ın veto hakkına sahip olması nedeniyle bütün uluslararası örgütlere Makedonya'nın üyeliği Yunanistan tarafından sürekli veto edilerek engellenmeye çalışılmıştır. Örneğin Makedonya, 2004 yılında AB üyeliğine başvuru yapmış ve sonucunda 2005 yılında adaylık statüsü kazanmıştır. Fakat Yunanistan'ın vetosu nedeniyle üyelik müzakereleri başlayamamıştır. Benzer bir şekilde 2008 yılında Bükreş'te düzenlenen NATO Zirvesi'nde de Makedonya'nın üyelik süreci başarısızlıkla sonuçlanmıştır (Ванковска, 2019, s. 258).

İsim Sorununun Çözüm Süreci ve Prespa Anlaşması

Makedonya'da 2016 yılının Aralık ayında yapılan genel seçimler sonrası iki büyük Makedon partisi olan Makedonya Ulusal Birliği Demokratik Partisi (VMRO-DPMNE) ve Sosyal Demokrat Birliği Partisi (SDSM) arasında yaklaşık beş aylık hükümet kurma krizi yaşanmıştır. Bunun kriz sonrası SDSM lideri Zoran Zaev Mayıs 2017 tarihinde Makedonya'daki Arnavut siyasi partilerin desteğini alarak koalisyon bir hükümet oluşturmuş ve iktidara gelmiştir (Tezcan, 2019, s. 387).

Zoran Zaev, başbakanlık görevine başladıktan sonra ABD ve AB'nin desteğini alarak isim sorununun çözümü için çalışmalara başlamıştır. Bu bağlamda Makedonya ile Yunanistan arasında 27 yıldır devam eden isim sorununun çözümüne ilişkin 2018 yılının ilk aylarında BM'nin arabuluculuğuyla iki devlet arasında müzakereler başlamıştır. BM'nin temsilcisi Mathew Nimetz önderliğinde Makedonya Başbakanı Zoran Zaev, Yunanistan Başbakanı Aleksis Çipras isim sorunu çözümü için 20 Ocak 2018 tarihinde bir araya gelerek görüşmeler yapmıştır. Makedonya hükümeti samimiyetinin göstergesi olarak Üsküp'te bulunan “Büyük İskender Havaalanı”nın adını “Uluslararası Üsküp Havaalanı” ve “Büyük İskender Otoyolu”nun adını “Dostluk” olarak değiştirmiştir (Митревска, 2018).

Makedonya ve Yunanistan arasında uzun süre devam eden görüşmelerin ardından taraflar Makedonya'nın yeni ismi konusunda “**Kuzey Makedonya Cumhuriyeti**” isminde uzlaşmışlardır. 17 Haziran 2018 tarihinde Prespa Gölü kıyısında bulunan Pserades köyünde düzenlenen bir törende Makedonya Dışişleri Bakanı Nikola Dimitrov ve Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Kocias tarafından **Prespa Anlaşması** imzalanmıştır (Манаскова, 2022, стр. 167). Düzenlenen törene BM temsilcisi Matthew Nimetz, AB Komisyonun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Johannes Hahn ve AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini de katılmıştır (Şahin, 2018).

Prespa Anlaşması da Makedonya Cumhuriyeti'nin anayasal isminin, ülke içinde ve uluslararası alanda resmi olarak “Kuzey Makedonya Cumhuriyeti” şeklinde kullanılmasını, Makedonca dilinin

Slav dilleri ailesine ait olduğunu ve Yunanca konuşan Antik Makedonya ile ilgisinin olmadığını belirten ifadelerle Makedonya anayasasında atıfta bulunulması gerektiği öngörülmüştür. Aynı zamanda daha önce AB ve NATO gibi uluslararası kuruluşlarda kullanılan FRYOM ibaresinin artık kullanılmaması kararlaştırılmıştır (Манаскова, 2022, s. 171).

Makedonya’da 30 Eylül 2018 tarihinde yapılan referandumda halka “Makedonya Cumhuriyeti ve Yunanistan Cumhuriyeti arasında imzalanan anlaşmayı kabul ederek AB ve NATO üyeliğine var mısınız?” sorusu yöneltilmiştir. Halkın % 36,8 katılımıyla gerçekleşen referanduma oy verenlerin % 91,4’ü isim değişikliği için “evet” oyu kullanırken % 5,6’sı ise “hayır” oyu kullanmıştır (Академик, 2018). Referanduma katılımın %50’nin altında kalmasında muhalefet partilerinin anlaşmayı boykot etme çağrılarının da etkisi olmuştur. Ancak anlaşmaya tepki olarak yapılan protestolara rağmen Ocak 2019 yılında Makedonya meclisine sunulan anlaşma, 120 milletvekilinden 81’inin evet oyu kullanması sonucu onaylanmıştır. Benzer bir şekilde Yunanistan tarafında da anlaşmaya muhalefetin ağır eleştirileri olmuştur. Buna rağmen Yunan Meclisinde de sunulan anlaşma 300 milletvekilinden 153’ünün evet oyu kullanması sonucu onaylanmıştır (Tezcan, 2019, s. 388).

Sonuç

Günümüzde Balkanlar’da Makedonya olarak bilinen coğrafya tarihsel bir bölgenin adıdır. Makedonya tarihi Büyük İskender dönemindeki Makedon Krallığı’na kadar dayanmaktadır. Bu anlamda tarih boyunca Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu gibi pek çok gücün idaresi altında bulunmuştur. Makedonya toprakları 1371 yılında yapılan Çirmen Savaşından 1913 Balkan Savaşları’na kadar 500 yıldan fazla Osmanlı İmparatorluğu’nun hâkimiyeti altında kalmıştır. Balkan Savaşları’nda Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan arasında Makedonya toprakları konusunda mücadele yaşanmıştır. Bunun sonucunda Makedonya toprakları; Vardar Makedonya, Pirin Makedonya ve Ege Makedonya olmak üzere üç ayrı bölge arasında pay edilmiştir. Günümüz Makedonya toprakları Vardar Makedonya’sı olarak bilinen bölgeden oluşmaktadır. Bu bağlamda 1991 yılında Yugoslavya’nın dağılması sonrası kurulan devletlerden biri olan Makedonya’nın bağımsızlığı komşu ülkeleri tarafından tanınması sorununu ortaya çıkartmıştır. Bu sorunlardan biride Makedonya ve Yunanistan arasındaki isim sorunudur.

Makedonya ile Yunanistan arasında isim sorununun çözümüne ilişkin 17 Haziran 2018 tarihinde Prespa Anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşma doğrultusunda Makedonya’nın anayasal ismi “Kuzey Makedonya Cumhuriyeti” olarak değiştirilmiştir. İki taraf arasında imzalanan bu anlaşma, tarafların meclislerinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bunun sonucunda Makedonya’nın NATO’ya üyeliği gerçekleşmiştir. Ancak Avrupa Birliği’ne katılımı bu sefer de Bulgaristan’ın veto etmesi sebebiyle sekteye uğramaktadır. Bulgaristan tarihsel anlamda Makedonların Bulgar olduğunu ve Makedonca dilinin Bulgarcanın bir lehçesi olduğunu belirterek bu duruma karşı çıkmaktadır. Dolayısıyla Prespa Anlaşmasıyla Kuzey Makedonya’nın bir sorunu çözümlenirken başka bir sorun ortaya çıkmıştır.

Kaynakça

- Alp, İ. (2017). Soğuk Savaş Sonrası Bosna-Hersek ve Srebrenitsa Mezalimi. İ. Kamil içinde, *Soğuk Savaş Sonrasında Balkanlar(1990-2015)* (s. 107-156). İstanbul: Nobel Yayınevi .
- Armaoğlu, F. (2010). *19. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1789-1914)* (6 baskı b.). İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Daskalovski, Z. (2017). Clashing historical narratives and the macedonian name dispute - Solving the unsolvable. *Trames Journal of the Humanities and Social Sciences*, 327–343.
- Jalovich, B. (2009). *Balkan Tarihi* (5 b., Cilt 1). İstanbul: Küre Yayınları.

- Karlıova Soysal, E., & Yıldız, S. (2021). Makedonya Sorununun Konstrüktivizm Bağlamında Değerlendirilmesi. *Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi*, 10(1), 105-144.
- Keskin, S. (2015). Avrupa Birliği'ne Katılım Yolunda Makedonya. İ. A. Ercüment Tezcan içinde, *Avrupa Birliği'nin Doğu Avrupa ve Batı Balkanlar Genişlemesi* (s. 579-609). İstanbul : Sentez Yayıncılık.
- Marpolov, D. (2013). The Relations Between Macedonia and Greece in the Context of the Name Issue . *Balkan Araştırmalar Enstitüsü Dergisi*, 23-34.
- Marpolov, D. (2013, Temmuz). The Relations Between Macedonia and Greece in the Context of The Name Issue. *Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi*, 23-34.
- Özgen, C. (2013). Balkanlarda Güvenliğe Yönelik Bir Tehdit: Yunanistan-Makedonya Anlaşmazlığı. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* (25), 327-345.
- Şahin, Y. (2018). *İsim Sorununun Çözümüne Yönelik Makedonya İle Yunanistan Arasında Varılan Anlaşmaya İlişkin Analiz*. Mart 8, 2024 tarihinde İktisadi Kalkınma Vakfı: https://www.ikv.org.tr/ikv.asp?ust_id=2051&id=3221 adresinden alındı
- Tezcan, G. (2019). Gruevski'den Zaev'e Makedonya'nın İç ve Dış Politikasındaki Gelişmeler. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi* , 10(2), 379-394.
- Академик. (2018, Октомври 1). *Одлуката не е усвоена бидејќи не гласале повеќе од половината од вкупниот број граѓани запишани во Избирачкиот список*. Март 9, 2024 tarihinde Академик: <https://akademik.mk/dik-za-referendumot-odlukata-ne-e-usvoena-bidejki-ne-glasale-poveke-od-polovinata-od-vkupniot-broj-gragani-zapishani-vo-izbirachkiot-spisok/> adresinden alındı
- Б.Панев, М. (2008). Македонија помеѓу Византиската и Османлиската Империја. Т. Чепреганов içinde, *Историја на Македонскиот Народ* (s. 115-120). Скопје: Институт за Национална Историја .
- Ванковска, Б. (2019). Преспанскиот Договор Етницитеот и Националноста. *Годишен зборник на Филозофскиот факултет* , 257-270.
- Вељаноски, Г. (2018). Балканските Војни (1912-1913 година) и Активноста на Крсте Петков Мисирков за Зачувување на Македонскиот Национален Идентитет. *Збирник на Трудови*(21), 81-89.
- Докмановиќ, М. (2001). *Сами на Своето: Кратка Историја на Македонската Независност(1990-1993)*. Скопје: Фондација Фридрих Еберт Канцеларија Скопје.
- Клековски, С. (2014). *Спорот за Името*. Скопје: Македонски центар за меѓународна соработка.
- Манаскова, Б. А. (2022). За Преспанскиот договор: како политиката ги промени границите на античките. *Институт за Национална Историја ГЛАСНИК*, 167–173.
- Митевска, М. (2018, 24 Јануари). *Заев и Ципрас најавија отстапки за решавање на спорот за името*. Март 8, 2024 tarihinde Радио Слободна Европа: <https://www.slobodnaevropa.mk/amp/28994448.html> adresinden alındı
- Мојаноски, Ц. Т. (2021). Македонија 1991-2021 - Три Децении Развој. *Меѓународна Начна Конференција 30 Години Независна Македонска Држава* (s. 5-23). Скопје: Универзитет Св. Климент Охридски Битола и Факултет за безбедност – Скопје.

-
- Новица, В. (2008). Федерална Македонија во Југословенска Федерација (1945-1991). Т. Чепреганов іінде, *Историја на Македонскиот Народ* (s. 315-329). Скопје: Институт за Национална Историја .
- Статистика, Р. С. (2022, Март 30). *Вкупното резидентно население на Република Северна Македонија изнесува 1 836 713 жители*. Март 5, 2024 tarihinde Република Северна Македонија Државен Завод за Статистика : <https://popis2021.stat.gov.mk/> adresinden alındı
- Шукарова, А. (2008). Александар III Македонски (336-323) Македонија Светкса Империја. Т. Чепреганов іінде, *Историја на Македонскиот Народ* (s. 41-51). Скопје : Институт за Национална Историја.